

Август кенгешле

«Жангы проектлени жашауда бардырыу бла бирге, алгъынныгы изи төрелени да унутмазгъа керекди»

Билдиргенибизча, республиканы жер-жерлеринде урунган усталаны август кенгешлери бийыл бир кесек башхара къуралып озганды. Ол онбешинчи августда башланып, жыйырма ючюнчюсине дери болганды. Аны кезиунде башха-башха халда жыйырма майдан жарашдырылганды эмда жети трек ишлерин бардыргандыла.

Форумну къуанчы халда жабылыуна уа КъМР-ни Башчысы Казбек Коков, КъМР-ни Парламентини таматасы Татьяна Егорова, КъМР-ни Правительствосуну Председатели Мусукланы Алий, РФ-ни Кырал Думасыны депутаты Гекиланы Заур, КъМР-де баш федерал инспектор Тимур Макоев, «Къабарты-Малкъар референт ара» ФГБУ-ну директору Хаути Сохроков, жарыкъландырыу эмда илму министр кыулугун толтурган Анзор Езаов, окутууну ветеранлары, районлада билим беруу управленийланы, садиклени, школаны келечилери, башхала да къатышхандыла.

Жыйылганланы август кенгешле, жангы окуу жыл, республиканы бирси байрамлары бла да алгъышлай, Анзор Клишбиевич педагоглары форумуна сегиз жоуз чаклы адам келгенин, ол усталны даражасын кертюруге, билим берууну игилендируге жораланганы да айтханды. Ызы бла РФ-ни жарыкъландыруу министри Сергей Кравцов видеобайламлыкъла амал бла селеширгенин билдирип, ол республиканы билим беруу системасыны айнууна, аны кемчилликлерине эмда жетишилликлерине кыйгъыргъанлай турганына ыспас этгенди.

Сергей Сергеевич а былай тобешиуле алгъадан этилген ишни эсеплерин керюрге эмда эндиги борчланы неге бегирик эс буруп белгилерге кереклисине болушханларын чертгенди. «Билим беруу» федерал проектни чеклеринде Россей окутууну игилендируу жаны бла дуняны эм кючлю он кыралыны тизмесине тошерге керешгенин да эсертгенди. Ол алай болур ючюн а сабийлеге школда окугъан кертиси бла да сейир болургъа кереклисин, усталны даражасына да башхача эс бурургъа тийишлисин анылатханды.

Владимир Путини оноуу бла 2023 жыл «Педагогнуну бла насийхатчыны жылы» деген белги бла бардырылгъын эсгерте, усталла ол заманны ичинде къалай иш бардырылгъа, не тюрлениуле болургъа керекди дей эселе да, ол оюмларын Жарыкъландыруу министрствогоа жиберирлерин излегенин да айтханды.

Министр дагыда жангы окуу жылдан, башхача айтханда уа, биринчи сентябрден педагогла жазыула бла керешип турган къагытла азайтыллыкъларын, ала бардыргъан иш бла байламлы документледен «жумушланы толтуруу» деген сөз тутушуну да кетериллигин черте, ол затла барысы да усталны даражасын бийик этерге себеплик болуулыкъларын анылатханды. Дагыда бу жаны бла къыралда 1500ден аслам педагог классла къураулгъанларын, ала гъа жорюгенле устак ким болганын оюптон терен билалыкъларын белгилегенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Жыйыныула

Ал жанында — къркыусузулккуну жалчытыу

Билимни кюнине, Терроризмге къажу керешде бир ниетлиликни кюнине эмда Республиканы кыраллыкъларыны кюнине жораланган ишлени кезиулеринде террорчулукъдан сакъланырча мадарла этсиуну юсонден селешингенди Терроризмге къажу комиссияны бла Оператив штабны бирге бардырылган жыйылыуларында. Аны КъМР-ни Башчысы Казбек Коков бардыргъанды.

Кенгешле КъМР-ни Парламентини Председатели Татьяна Егорова, КъМР-ни Правительствосуну Председатели Мусукланы Алий, КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны таматасы Мухамед Кодзоков, РФ-ни Президентини СКФО-да толу эркилилик келечисини аппаратыны КъМР-де баш федерал инспектору Тимур Макоев, тийишли министрстволаны, муниципал администрацияларын, право нызамны саклауучу органдарын оноучу кыулукълары да къатышхандыла.

Казбек Коков келир кезиу магъаналы битеурросей эмда республикалы ишледен бай боллугун эсге салгъанды. Ол жумушлагъа республиканы жамауаты, Россейни тюрлю-тюрлю регионларындан келлик къонаккъла да кел санда къатышырыкъдыла, деп чертилгенди.

Жыйылыуда дагыда къуанчыла этерик объектеледе къркыусузулккуну жалчытыу мадарлары сюзюлгендиле. Кюч структураланы, толтуруучу власть органдары бла муниципалитетлени келечилери алада ол жаны бла не зат этилгенини юсонден билдиргендиле. Казбек Коков ведомстволаны араларында бирге ишлеуну излеген мадарла бла байламлы талай буйрукъ бергенди.

Байрамгъа хазырланыу къалай барады

КъМР-ни Башчысы Казбек Коков тюнене бардыргъан оператив кенгешде Къабарты-Малкъар Республика къураулгъаны 100 жыл толганын байрамлауу хазырланыу къалай баргъанына кыралгъанды. Белгилесиче, бек уллу къуанчыла 10 сентябрде этерикдиле. Сюзюнге КъМР-ни Правительствосуну Председатели Мусукланы Алий, КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны таматасы Мухамед Кодзоков, КъМР-ни Правительствосуну Председателини биринчи орунбасары Сергей Говоров, КъМР-ни Правительствосуну Председателини орунбасары Мурад Кунжиев, министрле, Нальчик шахар округну администрациясыны таматасы Таймураз Ахохов да къатышхандыла.

Кенгешде Нальчикде эмда башха муниципалитетледе адамла кеп жыйылыуучу жерледе тапландыруу ишле къалай баргъанларыны, байрам кюнде алада къалай жумушла къурауллыкъларыны юслеринден билдириуле этилгендиле. Ала гъа кере, Нальчикке кирген жерлени тапландыруу бошала турады, 8 кърв жарашдырылганды. Пионерлени къаласыны алында 100-жыллыккыны паркында бла Абхазия майданда къурулуш ишле бара турадыла.

Республиканы ара шахарыны уллу орамларын игилендируу жумушла да къыстау тамамланыладыла. Жуюукъ заманда Жаш къараучуну театры эшиклерин ачарыкъды, Дыгулыбгей, Ташлы-Тала, Камлюково, Жемтала элде, Терек эмда Майский шахарлада маданият юйледе жангыртыу ишле бу айны ахырына бошаллыккъдыла.

Тюбешу

Байламлыкъланы андан ары кючлендириууну дурус кергендиле

Казбек Коков Къабарты-Малкъарны жамауат эмда дин организацияларыны Херсон областны Скадовск шахарында кыйтхан келечилери бла тюбешгенди. Алары бу жолуучулукълар Россейни Кырал байрагыны кюнине жораланган эди.

Жамауатчыла билдиргенлериче, ала байрам ишлеге къатышхандыла, Скадовск районну бла ол атлы шахарны келечилери бла бирге ишлеуну онгларын сюзюгендиле. Эки жаны да тарых эмда маданият хазналаны саклауу гъа, жаш тюрлюню патриот ниетде юретитуге энци эс бургъандыла.

Къабарты-Малкъардан баргъан къонаккъла Скадовск шахарны администрациясына сабийлеге деп бизни республиканы жаш адамлары жыйган школ кереклени бергендиле.

Тюбешуно кезиунде КъМР-ни жамауатыны келечилерини мындан ары этерик ишлери сюзюлгендиле. Ала коллегаларына бла шубхларына жамауат институтланы бла волонтерликкуну айнатыуу гъа себеплик этерге хазыр болгъанларын билдиргендиле.

КъМР-ни Башчысы тюбешуе къатышханлагъа Президентибиз Владимир Путинни политикасын дурус кергенлери, жамауат ишлеге тири къатышханлары эмда кыарындаш халкъгъа болушургъа хазыр болгъанлары ючюн ыспас этгенди.

Сопу

Кейлени жагъалары тапландырыллыккъдыла

Ростуризмден берилген грантха республикада төрт кельно суу боюнлары айбатландырыллыккъдыла: Нальчикде экиси, Прохладна районда бири эмда Черек районда – бири.

Республиканы курортла эм туризм министри Мурат Шогенчук белгилегенича, Шимал Кавказны регионларында тап халгъа келтирилген жагъала аздыла, аны себепли алары игилендируге грантла берууну бюгюнлюкде магъанасы уллуду. Россейни Правительствосуну оноуу бла туризм жаны бла проектлени толтуруу гъа, ала уа 59 боладыла, 250 миллион сомдан аслам бейонгениди. Ол ахчагъа суу боюнла тапландырыллыккъдыла, турист оборудовани алынырыкъды, аудиогидле къурауллыккъдыла, чекленген онглары болган адамла чурмусуз солурча мадарла этилдиле, башха жумушлагъа да къараллыккъды.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфья.

БИТЕУРОССЕЙ СПАРТАКИАДАЛА

«Алтын» эм «кюмюш» бла къууандыргъандыла

Бу кюнде спортну жай тюрлюлеринден Битеурросей спартакиадада бардырыладыла. Ала гъа къыралыбызда атлары айтылган 10 минг спортчу къатышырыкъдыла. Эришиуле спортну 40 тюрлюсюнде этерикдиле. Къонакбайлыгъ а 11 субъект этерикдиле. Бу эришиуле 2024 жылда бардырылгъан Жай Олимпиада оюнланы излемлерине кере бардырыллыккъдыла.

Татарстанны ара шахары Къазан бек кючлю россейли дзюдочулагъа бла гёжефлеге тюбегенди. Ары къыралыбызны регионлары бек кючлю келечилерин хазырлап жибергендиле. Спартакиадала гъа къатышханланы араларында бизни спортчуларыбыз да бардыла.

Озгъан эки кюнде дзюдочу жашыбыз Мисирланы Исмайыл бла Локияланы Жамболат бизни майдалла бла къууандыргъандыла. Мисир улу 66 килограмм гъа дери ауурлуккъда эрише, финал сермешге чыгып, анда Абрег Нагучев бла тюбешгенди. Биринчи такыйкъадан да алчы

лыккыны жибермеген хасаниячы, тюбешуно белгиленген замандан алгъа бошاپ, «алтын» кюллу болганды. Бир сөзсюз, бюгюнлюкде Исмайыл кеси ауурлугунда россейли дзюдочуладан бек кючлюсюду.

Бу эришиуле дагыда дзюдочу кызыбыз Гуппойланы Алина да

къатышыргъа керек эди. Алай, Спартакиадагъа хазырлануу жарулану кезиунде къолуна чып тошюрюп, баралмай къалгъанды.

Гёжефлерибизни юслеринден айтханда, тырныауузчу Локияланы Жамболатха 63 килограмм гъа дери ауурлуккъ къауумну

Солдан онгга: Абрег Нагучев, Мисирланы Исмайыл, Яго Абуладзе, Руфат Алескеров.

Локияланы Жамболат.

финалында Башкортостанни келечиси Саид-Хусейн Бакаев бла тюбеширге тюшгенди. Бу жолгу сермешде Локия улу хорлатып, Спартакиаданы «кюмюш» тийишли болганды.

Андан сора да, Къабарты-Малкъарны атындан бу эришиулеге гёжефле Альберт Хоконов бла Марат Кампаров да къатышхандыла. Кеси ауурлукъларында жашла «доммакъла» кюллу болгандыла.

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.

КъМР-ни 100-жыллыгына

Улуу Ата журт уруш башланганда, Наршауланы Адикни кызы Сакинат КПСС-ни Къабарты-Малкъар обкомунда инструктор болуп ишлей эди. Обкомда уа фронтну аскерчиле, кийимле, ашарыкъла бла жалчытыу эмда кеп башха жумушла бла керешгендиле.

Инсанлык борчун къачан да бет жарыккылы толтурганды

Эсгериле

Элге жарап тургъан Жандар

Малкъар миллет, кыйынлык керген эсе да, огъурсуз болмагъанды, бизни адамларыбызны дунягъа къарамлары, тюз ниетлери, жюрек халаллыкълары сакъланганды. Шауланы Жандар аладан бири болганды, элде аны сыйы-намысы жорюген адам эди.

Ерлеу

Алгъаракълада къауум адам Минги тауну теплесине чыккъандыла. Алары араларында Хасанияны 16-чы номерли мектебинин информатикадан Абусамны жашы Ахмат да болганды.

«Жолда Высоцкийни назмуларын айтып баргъанма»

«Жангы проектлени жашауда бардырыуу бла бирге, алгынныгы иги төрелени да унутмазга керекди»

Ахыры.
Аллы 1-чи бетдеди.

Ёсюп келген төлону хунерин айнытууну юсюнден айта, «Точка роста» арала дагыда беш минг чаклы бирге кёбейгендерин, келир жылда да анчасы кыруаллыгын билдиргенди. Биринчи сентябрьден жангыртылган ФГОС-ла кийрилгендерин, ала бла педагогларга ишлерге тынч болур ючюн а «Окытуу программаланы конструктору» кыруалганын айтханды.

Андан сора да, бешинчи сентябрьден «Разговор о важном» деген жангы проект жашауда бардырылып тебиреригин, аны бла байламлы ийыкдан бир кере – баш кюнде – дерсле боллукларын анылатханды. Дагыда «Жарыкландыруу министрствону школу» деген проект сынау халда биринчи сентябрьден ишлеп башларгыын билдире, бу жангычылыкка жаш төлону патриот ниетледе юретиуге эмда окытууга бурулганларын да. Ызы бла республиканы усталарына жангы жетишимле, айнуу эмда саулык-эсенлик тежегенди.

Казбек Валерьевич да, Сергей Кравцовга ыспас эте, сёзюню аллында Валерий Мухамедович, регионну бири башчылары да хар заманда бу төрени – август кенгешни – магъаналыгын белгилегенди келгендерин эсертгенди. Сегиз кюню ичинде устаза уллу ишни бардырганларын, бюгонлюкде республиканы айныунда аслам зат

Энди эки жылны ичинде школчуланы битеуроссей олимпиадаларында алчылага эмда аланы юйретгенлеге регионну премиясы берилип келеди. Энди уа «Жылны устазы», «Жылны юйретиучюсю», «Жылны мастери» деген конкурслада айырмалы болганлага да аллай саугала кыруаллыкдыла. Сора мектеплени рейтинглери бардырылса, ол да окытууну юйретиуну да тийишли даражага чыгарлыгына ышанганын билдиргенди республиканы оюночусу.

Андан сора да, РФ-де билим беруу жаны бла не тынгылы проектле бар эселе да, аланы жашауда бардыра, алай а ахшы, алгадан тохтадырылган төрелени да унутмай ишлерге чакырганды. Жаш адамла эл школада ишлерге сюер ючюн алага тутучулук этюну кереклисин сагына, юй-журт салырга жер юлюш берилсе да тюз боллугун айтханды. Жыйылганларны битеу да келе турган байрамла бла алгышлай, биригип ишлесек, не мурагыбызга да жетмей кыаллык тоюлбюз, дегенди.

Анзор Езаов а бюгонню билим берууну айнытыр ючюн юч затха – инфраструктураны айнытууга, усталарны профессионал хазырыкларына, окытууну игилендириуге эс бурруга тийишлисин чертгенди. «Демография» миллет проектни жашауда бардырылганыны хайыры бла сабийлеге школга дери билим беруу жюз

бла быйыл «Кванториумла» Нальчикни онбиринчи номерли школунда, 2023 жылда уа Прохладный шахар округну ючюнчю номерли лицейни мурдорунда ачыллыкдыла. Дагыда 2024 жылда аллай араны Нальчикни жыйырма жетинчи мектебинде кыруарга белгиленгенди.

Эндиге дери «Точка роста» арала 69 жерде ачылганды. Быйыл биринчи сентябрьге алага дагыда 37-си кошулукду. 2024 жылга арала регионну хар эл школунда эмда гитче шахарында да боллукду.

Инклюзиялы билим берууну юсюнден айтхан заманда уа, коррекциялы школ-интернатланы ырыскы-техника жаны бла мурдорлары игилендириледи. Алай бла Доброскола» арала Прохладный ша-

адабияттан окытхан Газаланы Аслижан хорлаганды. Быйыл биринчи кере бардырыллык «Ана тилни эмда адабиятны эм ахшы устазы» Битеуроссей конкурсу финалына уа Нальчикни экинчи номерли лицейини малкыар тилден бла адабияттан устазы Терекчулланы Зухура бла Бахсан шахар округну төртюнчю мектебинде кыабарты тилден бла литературадан дерсле берген Залина Кауфова кыатышырыкдыла.

Ол дагыда жангы стандартланы юслеринден эсертгенди. Китепке жетишкендерин, усталга керекли методика жаны бла материаллага да эс бурлганлай турлугун анылатханды. «Мени школум» ФГИС а бизни мектептерибизде 2033 жылны январындан жашауда бардырылгыын айтханды.

педагоглары жетишимлерини, аланы кыйынларыны эсеплери бла байламлы болганын белгилегенди.

Школлага тынгылы ремонт этюну юсюнден айта, энди ол элдедеги 50 мектепте этилрге белгиленгенди, капитал ремонт бардырырга жарамазлык жерледе уа жангы объекте ишлеуно оюну боллугун билдиргенди.

Устазы даражасы бюгонлюкде биринчи жерде турганын черте, педагог алган иш хак да ол затны толусунай ачыкларга тийишлисине ийанганганын билдиргенди. Бу жаны бла СКФО-да эм ахшылан тизмесинде болур ючюн иш тамамлангынын, жылны ахырына дери отуз минден аз айлык алган устаз болмазга этилгенин айтып, педагоглары ыразы этгенди.

процентге тамамланганды. Алай бла быйыл ишленген юч меккам бу окыу жылдан хайырланылып тебирерикдиле. Андан сора да, Солдатская станицада 140 жери болган садакни кыруурушу бошлаа турады.

Республикада шёндююлю жангы школлары ишлеу да кыыстау барады. 2022-2024 жыллада 18 мектепни сюерге белгиленгенди. Быйыл Куба элде, Нарткыалада, Прохладный шахарда школла ишлен бошаллыкдыла. Дагыда Нальчикде, Бахсан шахар округда, Красносельское элде, Прохладный шахар округда, Майскийде, Сармаковода, Псынабада мектеплени кыруулулары башлангандыла.

«Билим беруу» миллет проектни чеклеринде жаш төлону хунерин айнытуу жаны

харда, Приближная станицада Бла Заоковода ачылгандыла. Биринчи сентябрьде дагыда Нальчикни биринчи номерли интернат-школунда ишлеп башларыкды аллай ара.

Бюгонню мектепте профессионал хазырыклары терен болган устаза кереклисин черте, Анзор Езаов Владимир Путинни «Педагогуну эмда насийхатчыны» жылны белгилеу жаны бла оюнуун ахшы шартка саналганды. Республикада усталгык жаны бла ёсюнуун тынгылы системасы кыруалганын да анылатханды. Устаза тюрлю-тюрлю эришмелеге кыатыша, жетишимли болганларын билдиргенди.

Сёз ючюн, «Учитель здоровья России» Битеуроссей конкурсуда Кёнделенни биринчи номерли школунда малкыар тилден бла

Андан сора да, кенгешде Прохладный шахар округну администрациясыны башчысы Вячеслав Архангельский, Терс-Кюну школуну директору Залийханланы Лейля, «Россейде жылны юйретиучюсю» Битеуроссей конкурсу регион урумунда хорлаган Карина Шомахова да сёлөшгенди. Ала да школга дери билим берууну, тынгылы ремонтну, сабийлени бир смёнде окытууну, окуучулары жылы аш бла жалчытыну юслеринден да айтхандыла.

Ахырында кенгешни резолюциясы кыабыл кёрюлгенди. Ол кюн дагыда республиканы окыу учреждениларыны жетишимлерин, жангычылыкларын ачыклаган уллу кёрмюч да кыруалганды.

ТРАМЛАНЫ Зухура.

КЪМР-ни 100-жыллыгына

Инсанлык борчун кыачан да бет жарыкылы толтурганды

Уллу Ата журт уруш башланганды. Наршаулары Адикни кызы Сакинат КПСС-ни Кыабарты-Малкыар обкомунда инструктор болуп ишлей эди. Обкомда уа фронтну аскерчиле, кийимле, ашарыкыла бла жалчытыу, Нальчикде кыруалганы юч госпитальга да жаралылары салдырыу, республикага башха жерледен кёчгенлеге жашау жерле кыруау эмда кёп башха жумушла бла кюрешгенди. Кенгешледен биринде уа миллет дивизияны кыруарга деп, аллай оюу чыгарылганды.

Республика дагыда аскер бёлюмлеге юксөткөн затланы, аскер кийимлени бла ашарыкылары жыйышдырып, фронтха жиберип турганды. Сакинат а Нальчикде госпитальга ачылганлай, аладан биринде ишлеп башлаганды. Кече кыйын саусуланы кыатларында кыалганды, жаралага байлаула салганды, полланы жууганды, жаралы аскерчилеге юйлерине письмола жазарга болушханды. Жигер тиширыу, ишчи негерлери эмда тенг кызылары бла бирге, жаралы солдатла аягы юслерине теркирек турур ючюн, кыолундан келгенни амаганды.

1941 жылны кюз артында уа Прохладныйни тийресинде танклагга кыажу индекле кызганланы араларында да болганды. Кыруошуга алынган Ленинграддан ёксюз сабийлени келтиргендеринде уа, алага жангы юйорле табарга болушханды. 1942 жылны жайында фашистле Кавказны кыолга этерге кюреширликери баям болганды. Ол заманда жаралы солдатланы бла офицерлени, ленинградчы сабийлени да тау артына кёчюрюп башлагандыла. Аны бла бирге миллет дивизияны кыруау да бара эди. Аны политика жаны бла таматасына уа Коммунист партияны Кыабарты-Малкыар обкомуну секретары Селаяны Махитини салгандыла.

«Дивизияны аскерчилерине бизни тиширыуларыбыз хазырлаган жамычылары, башлыкылары, бишха кийимлени да юлөшгенди, айырмалы атланы да бергенди», - деп эсертгенди Наршаулары Сакинат.

Немисли аскерле Кыабарты-Малкыарны чегине жууулашханларында уа, партизан отрядла кыруалып башлангандыла. Чегемдегине алга Залийханланы Жанакыйыт башчылык этгенди. Сакинат уа жамауатда аныгылау иш бардырырга бююргандыла. Республикага кирирни алладан фашистле аны жерине самолётладан Кыоранны гитче китепчыкларын, листовкалары атып тургандыла. «Биз муслиманланы азатлар ючюн келгенбиз, немисли аскер хорламай кыаллык тойолдо», - деп жазгандыла. Халкыны ала ётюрюк хабарла болганларына, немислиге ийангырга жарамагынына тошундюрюрге керек эди.

1942 жылны августунда фашист уучулачула Чегем тарына киргенди. Партизанла алага кыажу кыаты сөөлөгенди, алай бир кесекеден алага, эллиге да агычха кетерге тошгенди. Немисли самолётла ол тийрелеге бомбаны аяусуз атып тургандыла. Душман бла жашырын кюреш бардырганлары республика бла байламлыклары юзюлгенди. Партизанланы бир кыауумуна – Кыайгырмаланы Хасанга, Атталаны Магомтеге, Кыудайланы Исхакчыга, Шауаланы Мингалданга бла Наршаулары Сакинатха – таудан аууп, Холам-Бзынгыны ауузга этерге эмда немислиле бла жашырын кюреш бардырганла бла байламлык кыруарга бююрганды.

Кыыйын эмда кыоркчууу жолдан ётюп, ала Бёзюланы Хамзат башчылык этген партизан отрядха чыкгандыла эмда Кыара-Сууну тийресинде тохтаган совет аскер бёлюмю командирини бла тобешгенди. Анда ала Черкесланы Маштайны, Насталаны Магометни, назмучу эмда жарыкландырыучу Будаиланы Азретни кёргенлерине бек кыуангандыла. Аскер бёлюмю командири капитан Бондаревге уа Сакинат Чегем тарында халны юсюнден билдиргенди. Командир а фронтда бола турган ишле бла шагырейлендиргенди, Совет Аскер жуууклашып келгенни, тасхачыла керек болганларын да айтханды.

Кыараны ингрледен биринде Сакинат душман бла жашырын кюреш бардырган Исхандерланы Зайнаф эмда Лиза, Мактыланы Сакинат бла бирге, листовкалары да алып, артха тебиргенди. Аланы солдатла ашыра баргандыла. Кече ала дорбунда кыалгандыла. Андан аны сауустуз баргандыла, листовкалары да кёкюркелеринде букчуруп. Жол бек кыоркчууу эди, таулада фашистле кёп эдиле. Эрттенликке кызыла немислиле алып турган Думаланы кыйырына жетгенди. Кыаяла артына бугуунуп, тиширыула малланы чыгарып заманын саклагандыла, алага жашырын кыошулуп, элге алай кирир умут этип.

Алай бла кызыла Сакинатны жууукларыны – Малкыондулары – арбазларына киргенди. Аланы кёргенлеринде, Малкыондулары алга кыайгырга кыалгандыла, алай юйге уа чакыргандыла. Кёп да бармай а, эгечле Зайнаф бла Лиза, Мактыланы Сакинат да Кёнделенге кетгенди, алага берилген буйрукуну толтурууга. Наршаулары Сакинат а жууукларына анга Чегем районну партизанлары бла тобеширге керек болганын билдиргенди. Кыонакбайла уа керекли адамлары юйлерине чакырырга айтхандыла.

Алай аныгылау ишни тынгылы бардырырга анга тошмегенди: Малкыондулары кыоншу тиширыуларындан бири аны кёрюп

кыойганды. Жууукларына палахдан саклар ючюн, ол Огъары Чегемге тебирегенди. Анда анга жууук жетген Кыулийланы арбазларына киргенди, фашистлеге тюбеп иш кыайырма деп, эшиклерин кыагарга базынмай, халжарларында кыалганды. Танг атарга халжарга аны жууугу Ажа киргенди да, Сакинатны кёргенди, ол кыабардан кыопхан сунуп, эсин ташлаганды. Сакинатны таулада бузлап турганлай тапхандыла деп, аллай хабарла юрюгенди. Аланы уа душман жууукларына хата жетдирмесин деп да жайгандыла.

Сакинат Ажага кюнден эс кыйдырып, юйге киргенди. Кесине келгенден сора, тиширыу фашистле элге жарап турган коммунист кыарындашлары - Татталаны Батталны бла Адилгерийни - илишанга салганларын, аланы ёлоклерин асыргарга кыоймагандарын, ала Ажа кече аланы жашырын алып кетип, асырганын да айтханды. Сакинат а, элде кыалып, Кыулийланы Исмайланы да келече этип, партизанла бла байламлык жюрютгенди. Фронтда болуму юсюнден а асламысында приёмникден билип, ышангылы адамлага билдирип турганды.

Партизан кымылдауну таматаларындан алган буйрукуну Сакинат фашистле турган жеринден кыысталгынын толтуруп турганды. Уруш аны юйорюнде кыалны ызын кыойганды. Немислиле аны 35-жыллык кыарындашы Абдул-Керимни эмда 17-жыллык эгечи Нашрумханни тутуп, алага соруу бардырып, уллу азапчык кечдиргенди. Арта уа Нальчикке элтп, 600 жесир бла бирге шахардан тышына сюрюп, илишанга салып ёлтюргенди. Алгадан окуна хазыр этип турган уругга немислиле биринчи болуп Абдул-Керимни тюртгенди. Эгечи Нашрумхан а, анга кесин атып, кыатында сюелип, кыарындашыны душман окыладан ёлгенни кёрмөз ючюн, кёзлерин кыара жауууу бла жапкан эди.

Ала экиси да алайда жоюлгандыла. Сакинатны эгечи Букмынатны баш иеси Сарбашланы Чубок, кёп башха партизанла эмда активистле да, ол санда Хасаулары Шамхарий юч акылбалык болмаган жашы бла, Беппайланы Баттал, Беппайланы Жамбот эки кызы бла - Тёбен Чегемден битеу да 15 адам илишанга салынгандыла.

Нальчик азатлангандан сора Наршаулары Сакинат жуууклары ёлтюрюлген жерни жоклаганды. Душман кызган уруну ачханларында, ол кыарындашы бла эгичин танылмай иги кесек турганды. Фашистле адамланы желкелерине чачылуу окыла бла атырып, аланы бетлери танымзачу болган эди. Ёлгенлени юйлерине арбала бла келтиргенди. Анасы, жашын бла кызын кёргенде, эси аууп кыалган эди. Кыаны башына чабып, бир кёзюне сокчур болган эди.

Кыарындашы бла эгичи Тёбен Чегемде башха эллиле бла бирге партизан кыабырлада асырагандыла. Немислиле жойганыны араларында душман бла жашырын кюреш бардырганла - Булунгудан Аккайлары Ахмат, Сююмбайланы Ибрагим, Гочияланы Масхут да - болгандыла. Сакинат кёп жылланы кюрешгенди элли ортасында фашистле жойганыны атлары бла эсертме салыныр ючюн. Ол ата-бабаларыны аскер жигитликлери унутулмазча, кыйырманчы ёмюрюне бек кюйсюз урушунда халкыларыны жалынчаксызлыклары ючюн жанларын бергенлени сыйлы атлары ёсюп келген төлөлени эслеринде кыалырча этерге итингенди.

Партизан кымылдауга кыатышханы, аскер буйруклары толтурганы ючюн Наршаулары Сакинат Ата журт урушуну экинчи даражалы ордени, «За боевые заслуги», «Кавказны кыоруулары ючюн» майдалла бла да саугаланганды. Нальчик азатланганындан сора ол КПСС-ни Кыабарты-Малкыарда обкомуну аппаратына кыайтып ишленди. Халкы бла бирге кёчюнчюлюкю да сынаганды. Андан кыайтхандан сора да тугган жери жашнар эмда айныр ючюн билимин, хунерин, кыарын да ашмай урунганды, республикада мамырлык, келишилук болуруна кыайгырганды. Анга уа аны ахыр саугаларындан бири - Мамырыкты совет фондуну майдалы шагатылык этеди.

ТЕКУЛАНЫ Хауа.

Башламчылык

Сыфаты – айбат, хауасы уа таза болурча

МегаФон, «Таза кёк» проектни чеклеринде, Нальчикде телекоммуникациялары жер тюбюне кёчюрюп башлаганды. Бюгонлюкде шахарны 29 орамындан сөткени 37 километри чаклы бирин кетергенди. Телефон байламлыкка тынгылы болур ючюн жер тюбюнде волокно-оптика ызладан 57 километри тартылганды. Ол ишле Ленин, Киров, Голово, Шогенчуковым Кыабарты орамлада да бардырылгандыла.

– Отуз жылны ичинде орамлада тартылган телефон, Интернет, телевидение эм башха ызлагга танг кыошула барганы шахарны бетин бузганын нальчикчиле айта тургандыла. «Таза кёк» деген проект аны ючюн кыруалганды. Ол 2023 жылга дери ишлерикди, ол заманга танг кесек ишни тамамлар мурагыбыз, дейди МегаФонну Кыабарты-Малкыарда бёлюмюне таматасы Роман Терёхин.

– Проект Кыабарты-Малкыарны Цифралы айнуу министрствосуну, Нальчикни администрациясыны эм МегаФон операторну байламлыгында бардырылады. Тапландырыу ишлени хайыры бла телефон, Интернет эм ток чыбыкыла жер тюбюне жауа эмда автотомобиль жоллары арасына энчи участокка кетериледи. Шахар, чыбыкыла кыураган ауладан кыуулса, бютюн омак боллукду, дейди КЪМР-ни цифралы айнуу министрлини орунбасары Бёзюланы Аскер.

Бизни корр.

Сайлауларына кертчице

«Устазны бла окыучуну арасында ышанылулук, хурмет да болурга тийишлиги»

Быйыл окыучусу орус тилден Бир кырал экзаменден жюз баллга тийишли болган устазларыбызданды Байдаланы Раиса. Ол Нальчикни онжетинчи номерли школунда бу предметтен дерсле береди.

Сабийлени юйретиуге бла окытууга кесини юлюшюн кыоша, дайым жетишимли болганлай келеди. Аны окыучулары «Живая классика» кырал даражалы конкурсда да айырмалыла саналгандыла. Бюгонню ушгагыбыз аны блады.

–Раиса Ахматовна, окыучусу ЕГЭ-де эм бийик эсепни кёрюзтген устазны сезимлери кыалайладыла?

–Мен аны алай боллугун сакламаганма неда ол шартха бир уллу сейир этгенме десем, ётюрюк айтырыкыма. Аны да кесим бир уллу кыйын салганма деп угый, кызычык бир да болмаганча тынгылы окыганды, билимге итинулюню не заманда да барды эмда аны ол ышаны хурметге, сейирге да тийишлиди, биринчи класстан жалаңда «бешле» алганды.

–Карина Жемухованы, эсгерте кетейик, анасы таулду. Сакинат Мажмудиновна тарыхдан, обществознаведен

да устазды. Алай тиширыуну кыолунда ёсген сабий а андан башха тюрлю болган да этерик болмаз эди.

–Алайды да, аны жетишимине сейир угый, кыуанган этгенме. Ол репетиторга жалаңда бир жылны ичинде жюрюгенди. Болсада алайсыз да жазаллык эди сынауну бийик баллга деп сунама. Алай эсе да, адамга бир кыайтаргыга суйген темасын эсине тошюргенди да хатасы болмаз. Ахыр беш жылны ичинде окыуучуларым токсандан аслам балланы алып, кыуандыра тургандыла, алай а жюз балл алган а эндиге дери чыкмаганды.

Бюгонлюкде Камиллача

сабийле аздыла. Акылыла асламдыла. Алай эсе да, ала кеслерини билимлерин айнытырга ашыкмайдыла. Интернетни тапсада, ол а аны бузды. Болсада аны тап хайырлана билгенде да бардыла. Ала кеслерине тюз жолну ызласала уа, анга да кыуанса.

Ахыры 3-чю бетдеи.

Хунерлилик

«Иш бла юйөр эки дуния түйюлдүлө, бир бирлери бла байлашыпдыла»

Бусагатда КьМР-ни Архив службасын ижжер-коменданты, алгын а «Машаводну» экономисти Гыллыланы Хусейин бла КьМР-ни Билим беруу эм илму министрствосуну биринчи номерли санаторный-лесной школуну устасы Мурталаны Фаризат жаш ёсдоредиле, ишлеген жерлеринде да аланы сыйлары бийикди. Юйөр жашауларын а эрттеги таулу адет-төрөлөгө көре кырагандыла. Биз а Фаризат Хамзатовнага таулу тиширүүнү жашау-турмушуну юсюндөн бир неча соруу бергенбиз.

далага көре бардырылырга керекди. Россейни ичинде шахардан шахарга көчөсө юйөр, сабилери кыйналып тургандыла, башка жерде программалага келишпелер. Энди битеу ол чурумла кетерикдиле.

- Устазла ингерде юйөгө келседе да, ишлерин унутпайдыла. Сен айтмакчы школ хапарланы юйөдө?

- Хусейин бла кыалай танышканыгы юсюндөн айтсанг эди.

- Бизни школ танышдырганды. Мени биринчи директорум Галина Владимировна башка школда ишлегенинде Хусейинни класс башчысы болуп турганды. Ол анга: «Школга бир келчи, мени кыолумда тюз манга ушаганды бир кызы ишлейди», - дегенди. Сары шинли болганым ючюн мени оруслапманга ушата эди. Келеди...юч жылдан. Кысыксы, мени не жаны бла да кыдарым бу школ бла байламы эди. Бир башка жерде тынчырак болурму эди деп, излемегенме.

Аллах берген жерде кыолумдан келгенича ишлейим деген акыл бла окутама сабийлини. Тамбла, бирси кюн бу ишден кетерме деген акыл бла жашасанг, жумушунгу тынгылы этерик туйюлсө. Мени былайгы Аллаха бошдан келтирмегенди, кыйын болумлада жашаганды, такыр жюрөкли сабийлини кючю, билими эгениме кыуанам, ёхтөмленеме. Ишинги магыанасын көрсөнг, көлөнөсө.

- Сиз окутуган, киталпы кыйматын көргөн юйөрсюз. Аны юсюндөн да айтсанг эди.

- Мен алгга педагогика училищени, ызы бла бизни университетни филология бөлүмюн, артда уа Москвада кырал университетни психология бөлүмүн бошоганым. Хусейин а тарых факультетде окуганды, битеу юйөбюз аны киталпарындан толупду, ала бизге бек кыйматлыдыла. Хусейинни да, Феликсни да окумаганды кюнлери болмайды. Чыгык уясында, сабий юйөндө көргөн этеди, дейдиле. Мен анга шагатыма: Феликс окутурга бек сюеди, ол бизде тереди. Быйыл школ бошаркыды, Аллаха айтса.

- Сен бу арт жылгага дери психолог болуп турганыгы да билеме.

- Хау, устазлыкыдан сора ол жумушуну да толутуп турганма. Бизни школ интернатча ишлейди, кыаруусуз жашаганды юйөрлөрдөн сабийле аз туйюлдүлө. Алага көбюрөк эсе бурруга керекди. Бир жол биринчи класска келген жашчык сау мандаринни тышы бла аузуна салады да, чайнарга кюрөшип башлайды. Кыарылды деп кюркыама, аузундан мандаринни чыгыртама. «Неди бу этенинг?» - деп, сорсам, ол битеу жашауунда мандаринни биринчи

көргөн ачыкланады. Алай жюрөгүм аурган эди ол кюн ол сабийге.

Школда устазла, сабийле да бир юйөрча болганбыз. Бир окуучуну юс кийими зыккыл болганын көрсөк, анга болушуну тынчылык жокду. Сабийле хар затты да эслейди, игиликни унутпайдыла. Школну бошагандан сора бизни жоккылай келедиле, тансык болабыз, дейдиле. Ийнанырык туйюлсюз, аллай кыйын юйөрлөрдөн келген сабийле аллай сейрилик, иги адамла болуп кетедиле! Ичгичиле, наркоманла ата-ана борчларын толтурмаганды белгиледи, аланы балалары ызларындан бармаз ючюн, көргөнлери кыайтармаз ючюн, жамаут кыаты ишлерге керекди, бек биринчи уа - устазла.

Жарсыуга, арт жыллада эки ишни да тамамларга кыаруу жетмей башлаганды, анда, устазлыкны сайлаганма. Озган окуу жыл выпуск болганды, быйыл биягы биринчи класс алганды.

- Август форумда айттыгынага көре, сентябрден башлап, башланган школ битеу Россейде жангы кырал программалага (ФОСЛАГ) көчөди. Сен бу жангылыкка кыалай кыарайсы?

- Тюзө санайма. «Артекте» солургга барган сабийлини бир класска окутпай эдиле, нек дегенде, кыралыбызны башка регионларында окутуу да башхады, аны кыой да, бир шахарны ичинде окуна хар школда программала башхадыла. Ол не затча ушаганды затды? Кыралда окутуу иш бир кырал мар-

Ушакыны БАЙСЫЛАНЫ Марзият бардырганды. Сурад авторнуду.

Жамауат

Налогунгу төле да, кытул

Федерал налог службаны эмда сюд приставланы Кыабарты-Малкыарда Управленилары ГИДД-ны келечилери бла бирге «Кесинги борчунгу кил» деген акция бардыргандыла. Аны чекеринде ала «Шалушка» постда информациялык пункт кырап, ары келгенге мюлк налогдан борчлары бар эсе билдирип тургандыла. Аны төлеуге уллу көйлөк эгитилени уа жууаплыкты саклаганын билдиргендиле. Алай бла 200 мингден артык сом жыйылганды.

мүшну почтада тамамларга боллукду, дагыда банклары терминаллары бла да көчюрюрге онг барды. Сбербанкда уа квитанциясыз, жалаңда ИИН бла төленеди. Бу жумушун ФНС-ни сайтында «энчи кабинетге» кирип тындырырга да жарайды.

УЛБАШЛАНЫ Мурат хазырганды.

- Ахмат, бек аламант ишни тындырганды: сау-саламат ёрге да чыгып, артка кыайтханса. Баннерни бла логотипни уа нек жюк этенсе кесинге?

- Логотипни быйыл тогузунчу классха барлык Холаланы Азаматны жашы Хаджи-Мурат 7-чи классда окутуганында «Точка роста» арада жарашдырганды. Мен а жангы окуучу жылы аллында аны, школну баннерин да Элбрусха чыгарганма. Аны уа окуу юйно дебери, сыйын көтюрюр, анга жюрөгүн жашла бла кызыла школлары бла ёхтөмленир ючюн этгенме.

- Бусагатда санга элли беш жыл болады, кыйын туйюлсө эди бу жыл санда биринчи көре аллай бийикте көтюрюлжөргө?

- Сөзсюз, кыйын эди. Минги тауга ёрлөргө школда окутуган замандан бери мурат этгенме. Бютонда ол умутуму шуёхум, Кючюкланы Дауут, кызындыра турганды. Ол кеси да Европаны бек бийик таууну эки төппесине да чыгырганды. Аны кызы да көтюрюлгенди ары. Эрттен бери келген муратыма жетерге бизни мектепни кыаум устазы себеглик этгендиле. Ала мени белгилли альпинист, Эверестни төппесине эки көре чыгыган, КьМР-ни Альпинизм федерациясыны президенти Елмезланы Абдул-Халим бла танышдыргандыла. Алай бла мен жолга атланганма.

- Кимге да белгилди, тауны башына алайга келген олсагаты чыгып кыалмайды. Санга уа, таула этегинде туруп ёсген жашха, юйренирге тогөнмиди?

- Төрт кюнню ичинде, төреде болуучусу, башхала бла бирге Терс-Кюлда жаруу этип турганды. Инструкторла бла Чегетте, «Кызы эшмелери» чучугурга, Онбуреулени ышыгына, Пастуховну кыялар жана дери да барып кыайтханды. Бешинчи кюнде уа ингерликде, эрттерек жатып, танг белги бере башлаганды заманда кыоуп, жолга атлангыргыбызны айтадыла. Сагаты төртте, аузаланып, тийишли кийимге да кийип, жолга тебирейбиз.

- Төрт кюнню ичинде, төреде болуучусу, башхала бла бирге Терс-Кюлда жаруу этип турганды. Инструкторла бла Чегетте, «Кызы эшмелери» чучугурга, Онбуреулени ышыгына, Пастуховну кыялар жана дери да барып кыайтханды. Бешинчи кюнде уа ингерликде, эрттерек жатып, танг белги бере башлаганды заманда кыоуп, жолга атлангыргыбызны айтадыла. Сагаты төртте, аузаланып, тийишли кийимге да кийип, жолга тебирейбиз.

- Таулада кюн терк торленеди, ол кюн а хал кыалай эди?

- Абдул-Халим сынаулу альпинистди. Ол хау болумлага да эс бурды. Алайсы жарамды. Танг атарга көйдө жулдула жарык жана эдиле, ай да жолну жарыта эди.

- Минги тауны башына уа ненча сагаты жеткенсиз?

- Эрттенликте сагаты тогузуга сау-саламат башына чыгырганды.

Спорт

Спорт организациала билим учреждениялага саналлыкдыла

Президентни оюуна тийишлиликте, кыралда спортчулары хазырла эм физкультурта жаны бла кшошак билим беруу программалагы ирилдендириу жаны бла иш бериле уа иш келле, юйлерине - кюнлерине сакыла...

Москвауни университетинден эсе психология жаны бла мен кесибизни халкыбыздан, кесими ата юйөмде адамларымдан, Гыллыланы юйлеринде таматаладан юйренгенме. Киталпадан эсе жашау көбюрөк, теренирек, толурак дерсле береди. Устаз, психолог адамланы кылыкларынын ызларын сюзерге, көргөнүн-эшиткенин элек бла элегенча элек, кесине жарарык билими таба билерге керекди. Иш бла юйөр жашау эки дуния туйюлдүлө, ала бир бирлери бла байламыдыла. Педагог ишимде таулануу адет-кылыкты ызларын жюрютеме: ариу селеширге, көп ишлерге, таза ниетли болуруга, кимге да болушурга кюрөшөме. Таулануу халк педагогикалары бек кючлюду.

башчысы Михаил Мишустин кыол салганды. Анга көре лицензияны алыу тынчырак боллукду. Спортчулары хазырла программалага көре ишлеген организациала аны ючюн Рособнадрзгорга заявление жазсала, тамамды. Женгил амалла бла алынган лицензияла бла жарык жылы хайырларнырга жарарыкты, андан сора аланы болжалсыз халда алырга боллукду.

Футболну даражасын көтюрюр муратда

«Динамо» обществону 100-жыллыгына аталып, Нальчикде гитче-футболдан регионла аралы эришу бардырылганды. Талай кюнню ичинде Сабий стадионда право низамны саклауучу органлары Кыабарты-Малкыарда, Кыаравай-Черкесде, Чеченде, Шимал Осетия-Аланияда бөлүмлеринде 10 команда эришгендиле. Юнла эки кесекте бөлүнгендиле, алгга командада бир бирлери бла тобешгендиле, ызы бла олимпиада амал бла сынашхандыла. Эсеплеге көре, биринчи жерни Осетианы кыауум алганды, экинчи жерге УФСИН-ни Кыабарты-Малкыарда командасы, ючюнчөгө да - МВД-ны бизни республикада келечилери чыгыргандыла.

- Кыайсы оюн эм кыйын болганын айтпайла, тобешуиле барысы да тынч туйюл эдиле. Хар команда да кыаты кюрөшгенди, хорларга барыбол да сойгенбиз, алай бу жол бизни насыбыз тутханды, - дегенди биринчи жерни алган команданы капитаны Чермен Гиголаев.

Спорт

Мемориалдан - юч майдал

Женгил атлетикадан «Москваны кубу» - В.П. Куцну мемориалы төрөли турнир бардырылганды. Анда бизни жерлешлерибиз юч майдал кытхандыла.

Копёну атыуда кюмюш майдалны Николай Орлов кытханды, ол снарядны 73,80 метрге сызганды. Эм иги дискболла бла эришген Александр Добреный 57,21 метр эсеп бла ючюнчю жерде орналганды.

Хар замандача, «алтынны» Олимпиаданы чемпион Мария Ласицкене келтиргенди, ол секирген 1,88 метр бийикликке башха атлетте жеталмагандыла.

Куцну мемориалы «Королева российского спорта» серияны 18-чи кесегинде, Спортну жай тюрлюлеринден спартакиаданы алганды бардырылды. Ол 27 августда Челябинскде боллукду, анга юч спортчубуз да кыатышырыкдыла.

Кьонак юйлени санына кшошулукду

«Эльбрус» курортда лыжалата учарга жолла 47 километрге созулукду. Бюгюнлюкде ала 17 километрге жетедиле. Лыжалата бла сноубордлада учарга жаруу тау этекле, жангы трассала ачылгандылары, инфра-структура айныганы хайырындан курортха 2030 жылга миллиондан асла турист келаллыкды. Тенгешдирип айтханда, былыр аланы саны 391 минг болганды.

Бу ишле курортну таулыа эм кьонак юй инфраструктурасын игилдендириу планына көре тамамланадыла. Сакыланганыча, кьонак юйлени саны 900-ден 4200-ге дери жетдирилликди.

Материалланы басмага КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия хазырганды.

УЧРЕДИТЕЛЬ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

<p>Шеф-редактор ТЕКУЛАНЫ Хауа</p> <p>РЕДКОЛЛЕГИЯ: КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан (баш редактор), ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат (баш редактору орунбасары), ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууаплы секретарь), МУСУКАЛАНЫ Сакинат, ТИКАЛАНЫ Фатима, ТРАМЛАНЫ Зухура, УЛБАШЛАНЫ Мурат.</p>	<p>ТЕЛЕФОНЛА: Редактору приёмный – 42-63-01. Баш редактору орунбасарлары – 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь – 40-03-24. Секретариат – 40-93-62. КОРРЕКТОРЛА – 42-63-52.</p> <p>РЕДАКЦИЯНЫ БЁЛОМЛЕРИ: Политика эм право – 42-24-02, 42-67-68. Экономика – 42-66-73. Культура – 42-66-76. Социал ишле – 42-75-82, 40-59-18. Курортла, туризм эм спорт – 40-39-93, 42-66-71. Окуучула бла байламлыксыла жюрютопу эм жазылуу – 42-37-94. Энци корреспондент – 42-68-72. Операторла – 42-66-85, 40-28-97.</p>	<p>Редакция авторла бла кыагыт жюрютмейди. Кьол жазмалага рецензия этилмейди эм ала артка кыайтарылмайдыла.</p> <p>Газетте басмаланган материалда айтылган оюмла редакцияны оюму бла келишимге боллукдула. Аладала айтылган хар зат ючюн Россей Федерацияны Басманы юсюндөн законна тийишлиликте материалланы авторлары кеслери жууаплыдыла.</p> <p>Редакция авторлардан 400 газет тизгинден (машина бла жазылган 5-6 бет) кённо алмайды.</p> <p>Газет Связаны, информация технологиялары эмда асламды коммуникацияны ишлери жаны бла федерал надзор службаны (Роскомнадзорну) Кыабарты-Малкыарда управлениясында 2016 жылда 19 декабрьде регистрация этилгенди.</p> <p>Регистрация номер – ИИ № ТУ07-00118. Индекс - П 5893</p>	<p>Газетни басмага «КьМР-Медиа» ГКУ-ну компьютер службасы хазыр этгенди.</p> <p>Газет «Издательство «Южный регион» ООУ-ну типографиясында басмаланганды. Ставрополь край, Ессентуки ш., Никольский орам, 5а</p> <p>Газеттени ислерине тапдыру ючюн КьМР-ни почта связаны федерал Управленисы жууаплыды.</p> <p>Телефона: 76-01-21</p> <p>Газеттени розничнага сатыу ючюн КьМР-ни «Роспечать» акционер общество жууаплыды.</p> <p>Телефон: 42-69-34</p> <p>Газет ийыксыда юч көре чыгыды – геуорге, орта, шабат кюнлөдө.</p>	<p>Номерге графикте көре 19.00 сагытта кыол салынады. 20.00 сагытта кыол салынганды</p> <p>ГАЗЕТНИ НОМЕРИ: ЧЫГАРГАНДА: Байсыланы Марзият – дежурный редактор; Кучукуланы Сафият, Кетечиланы Зульфия – жууаплы секретары орунбасарлары; Гелаяны Валентина (1,2-чи бетте), Зезаланы Лида (3,4-чю бетте) – корректорла.</p> <p>Тиражы 1452 экз. Заказ № 1709</p> <p>Багыасы 10 сомду.</p>	<p>РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕС:</p> <p>360000, Нальчик шахар, Ленин аялга проссект, 5</p> <p>электрон почта: elbor_50@mail.ru</p>
--	---	--	---	--	---